

KASVIHUONEKORISTEKASVIVILJELMÄN OMAVALVONTASUUNNITELMA

Omaevalvontasuunnitelmassa kuvataan yrittäjän kasvinterveyden varmistamiseksi tekemät keskeiset asiat. Omaevalvontasuunnitelman laatiminen ei ole yrityksille pakollista, mutta Ruokavirastolla on mahdollisuus harventaa tietyillä ehdoin maksullisia omaevalvonnan tarkastuksia niissä yrityksissä, jotka ovat toimittaneet omaevalvontasuunnitelman ja noudattaneet sitä sen jälkeen kaksi vuotta.

Omaevalvontasuunnitelmalla tarkoitetaan kasvinterveysasetuksen (EU 2016/2031 91 artikla) kasvintuhoojariskin hallintasuunnitelmaa.

Lisätietoa omaevalvonnasta Ruokaviraston nettisivulla:

<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/kasvintuotanto/kasvinterveys/valvonta/omavalvonta/>

1. YRITYKSEN PERUSTIEDOT

1.1 Yrityksen nimi:

1.2 Kasvinterveysrekisterinumero:

1.3 Kasvinsuojeluvastaava

Henkilö tai henkilöt jonka/joiden tehtävänä on järjestää yrityksen toiminta täyttämään kasvinterveyteen liittyvät vaatimukset. Kasvinsuojeluvastaavat ja heidän yhteystietonsa pitää lisätä olla myös Ruokaviraston kasvinterveysrekisteriin, koska kasvintarkastajat ovat yhteydessä ensisijaisesti heihin.

Kasvinsuojeluvastaavat suorittavat Ruokaviraston verkkokoulutuksen vähintään joka viides vuosi.

Henkilön nimi:	Koulutuksen suorittamispäivä:

1.4. Muiden puutarhalla työskentelevien henkilöiden kasvinsuojeluosaaminen

Henkilöt, jotka kasvinsuojeluvastaavan lisäksi ovat suorittaneet Ruokaviraston verkkokoulutuksen. Henkilöt, jotka tekevät kasvintuhoojien tarkkailua vastaanotto-, tuotanto-, lähetys- tai pakkausvaiheessa, suorittavat koulutuksen säännöllisesti.

Henkilön nimi:	Suorittamispäivä:

Yrityksen sisäisiin tai muihin kasvinterveyteen liittyviin koulutuksiin osallistuneet henkilöt.

Henkilön nimi:	Koulutuksen aihe tai nimi:	Suorittamispäivä:

1.5 Vastuhenkilö ja yhteystiedot takaisinvetotilanteessa, jos muu kuin kasvinsuojeluvastaava

Henkilön nimi	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite

1.6 Toiminnan kuvaus ja tuotantotilat

- Puutarhalla viljellään kesä- ja ruukkukukkia sesonkiluonteisesti, eli viljelyssä pidetään vähintään kuukauden mittainen tauko koko viljelmällä.

Viljelysesongin kesto:

(Kirjoita vastaus kuukausitasolla, esimerkiksi helmi-kesäkuu.)

- Puutarhalla viljellään kesä- ja ruukkukukkia ympärivuotisesti.

Kesä- ja ruukkukukkatuotantoon käytettävät kasvihuoneet ja niiden pinta-alat.

Osaston nimi, numero tai muu tunnus:	Pinta-ala:
Pinta-ala yhteensä:	

1.7 Kuvaus tai tiedot kasvien liikkeistä tuotantopaikan sisällä

Jos viljelmällä tai kasveissa todetaan karanteenituhoojia, kasvinterveysviranomaisen määrää viljelmälle torjuntatoimenpiteitä. Mikäli voidaan osoittaa, että kyseistä kasvilajia ei ole viljelty tietyssä kasvihuoneosastossa lainkaan, torjuntatoimenpiteet saattavat olla suppeammat kuin tilanteessa, jossa kasveja siirretään kaikissa osastoissa.

- Kaikki kasvit liikkuvat koko tarhan sisällä.
- Alla mainitut kasvilajit liikkuvat vain tietyissä osastoissa, muut kasvilajit liikkuvat koko tarhan sisällä:

Osaston nimi, numero tai muu tunnus:	Kasvilajit:

- Xylella fastidiosa*n oleelliset isäntäkasvit (kahvi, oleanteri, laventeli, rosmariini ja myrttilinnunruoho) merkitään viljelyn aikana saapumiserittäin niin, että kasvit ovat aina jäljitettävissä tiettyyn saapumiserään. Tarkemmin kohdassa 3.1.
- Oma kuvaus kasvien liikkeistä puutarhan sisällä:

2. VILJELYN KRIITTISET KOHDAT JA NIIDEN VALVONTA

Viljelijän tulee tunnistaa tuotannostaan kasvinterveyden kannalta kriittiset kohdat, joissa kasvintuhoojia tarkkaillaan ja joissa niitä voidaan torjua tai hävittää.

2.1 Viljelyn kriittiset kohdat

Viljelyn kriittiset kohdat ovat:

- Kasvien vastaanottovaihe (kohta 2.2)
- Viljelyvaihe (kohta 2.3)
- Lähetys- ja pakkausvaihe (kohta 2.4)
- Jokin muu vaihe:

2.2 Kasvintuhoojien tarkkailu

2.2.1 Kasvien vastaanottovaihe

Kasvien terveys tulee tarkastaa silmävaraisesti vastaanottovaiheessa. Omavalvontatarkastuksista on pidettävä kirjanpitoa, jota on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

- Jokaisesta saapuvasta kasvierästä tarkastetaan, että sille on myönnetty kasvipassi. Vastaanotetut lähetyslistat ja kasvipassitiedot säilytetään kolmen vuoden ajan.
- Tarkastus tehdään seuraavasti:

Jokaisen saapuvan kasvierän kaikista lajikkeista tarkastetaan vähintään 1 kenno tai laatikko. Suurista eristä (yli 1 000 taimea / lajike) tarkastetaan vähintään 2 kennoa tai laatikkoa.

Kasvierät tarkastetaan silmämääräisesti kasvitautioireiden ja tuholaisten varalta heti niiden saapumisen jälkeen. Tarkastus tehdään ennen taimien levittämistä viljelyosastoihin. Kasveista tarkistetaan myös lehtien alapintoja tuholaisten havaitsemiseksi. Muutamia taimia irrotetaan potista juuriston kunnan tarkistamista varten.

- Kirjanpito tehdään seuraavasti:

Jos tarkastuksessa ei havaita mitään epäilyttävää, tehdään merkintä esimerkiksi kalenteriin, lähetyslistaan tai viljelypäiväkirjaan, joita säilytetään 3 vuotta. Merkintä tehdään käsin tai leimasimella seuraavasti:

”Kasvinterveys tarkistettu, Tarja Tarkastaja, 12.12.2022.”

Jos tarkastuksessa havaitaan tai epäillään karanteeni- tai laatutuhoojia, toimitaan kohdan 3.2. mukaisesti.

- Jokin muu tapa tarkastaa ja pitää kirjanpitoa:

2.2.2 Viljelyvaihe

Koko viljelyvaiheen aikana tulee tehdä karanteeni- ja laatutuhoojien tarkkailua kattavasti koko puutarhalla. Omaevalvontatarkastuksista on pidettävä kirjanpitoa, jota on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Tarkastus tehdään seuraavasti:

Viljelyn aikana tehdään kaikki kasvihuoneosastot kattavat tarkastus vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Kasveista tarkastetaan silmävaraisesti, näkykö niissä tai kelta-ansoissa merkkejä laatu- tai karanteenituhoojista. Kasveista tarkistetaan myös lehtien alapintoja tuholaisten havaitsemiseksi.

Liima-ansoja käytetään koko tuotannon ajan vähintään 1 ansa / 250 neliometriä.

Kirjanpito tehdään seuraavasti:

Jos tarkastuksessa ei havaita mitään epäilyttävää, tehdään merkintä esimerkiksi viljelypäiväkirjaan tai seinäkalenteriin, joita säilytetään 3 vuotta. Merkintä tehdään käsin tai leimasimella seuraavasti:

”Kasvinterveys tarkistettu, Tarja Tarkastaja, 12.12.2022.”

Jos tarkastuksessa havaitaan tai epäillään karanteeni- tai laatutuhoojia, toimitaan kohdan 3.2. mukaisesti.

Jokin muu tapa tehdä tarkastus ja kirjanpito:

2.2.3 Lähetysvaihe (pakkaaminen)

Kasvipassi voidaan myöntää vain erille, jotka täyttävät kasvinterveyslainsäädännön vaatimukset. Kasveissa ei saa olla karanteeni- tai laatutuhoojia. Kasvipassin myöntäjä, eli viljelijä, vastaa siitä, että erät täyttävät lainsäädännön vaatimukset. Kirjanpidosta on käytävä ilmi, mille kasvierille on myönnetty kasvipassi. Kirjanpitoa on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Tarkastus tehdään seuraavasti:

Viljelyn loppuvaiheessa ennen pakkaamista tai sen yhteydessä tarkastetaan silmävaraisesti, näkykö kasveissa ja kelta-ansoissa merkkejä laatu- tai karanteenituhoojista. Kasveista tarkastetaan myös lehtien alapintoja tuholaisten havaitsemiseksi.

Kirjanpito tehdään seuraavasti:

Jos tarkastuksessa ei havaita mitään epäilyttävää, voidaan erä lähettää kasvipassilla varustettuna asiakkaalle.

Jos tarkastuksessa havaitaan tai epäillään karanteeni- tai laatutuhoojia, toimitaan kohdan 3.2. mukaisesti.

Lähetettyjen kasvierien lähetyslistojen ja kasvipassien tiedot säilytetään kolmen vuoden ajan.

Jokin muu tapa toimia:

3. KARANTEENI- JA LAATUTUHOOJIIN JA RISKIKASVILAJEIHIN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

3.1 Riskikasvilajien käsittely

Kahvi, oleanteri, laventeli, rosmariini ja myrtilinnunruoho ovat *Xylella fastidiosa* -karanteenituhoojan isäntäkasvilajeja. Näiden riskikasvilajien viljely kannattaa keskittää tiettyihin osastoihin (tarkemmin kohdassa 1.7) ja kasveja kannattaa siirtää mahdollisimman vähän. Riskikasvilajien hoitotoimenpiteet tehdään mahdollisuuksien mukaan viimeisenä ja eri työvälineillä kuin muiden kasvilajien.

Kaikki riskikasvilajien erät pitää olla yhdistettävissä saapumiseriin koko tuotantovaiheen ajan.

- Taimien vastaanottovaiheessa yllä lueteltujen riskikasvien taimieriin laitetaan punainen nimisäle, johon merkitään joko kasvipassin jäljitettävyykkoodi (kasvipassin kohta C.) tai lähetyslistan numero. Nimisäleet kulkevat kyseisten kasvierien mukana koko tuotantovaiheen ajan.
- Jokin muu merkintätapa:

3.2 Karanteeni- ja laatutuhoojahavainnot

Jos omavalvonnassa havaitaan tai epäillään **karanteenituhoojaa**, otetaan viipymättä yhteyttä Ruokaviraston kasvintarkastajaan ([Yhteystiedot](#)). Kasveja ei siirretä tai hävitetä ennen Ruokaviraston ohjeistusta.

Jos omavalvonnassa havaitaan tai epäillään **laatutuhoojaa**, lähetetään tarvittaessa näyte laboratorioon ja ryhdytään kasvintuhoojan torjuntatoimenpiteisiin. Havainnosta ei tarvitse ilmoittaa kasvintarkastajalle. Lähetettäville kasvierille ei saa myöntää kasvipassia, jos ne sisältävät laatutuhoojia yli sallitun määrän.

- Kirjanpito tehdään seuraavasti:
 - Viljelykirjanpitoon kirjataan kaikki karanteeni- ja laatutuhoojien havainnot ja epäilyt.
 - Karanteenituhoojahavainnoista ja -epäilyistä kirjataan kasvintarkastajalle tehdyt ilmoitukset.
 - Laatutuhoojahavainnoista ja epäilyistä kirjataan kasveista tarvittaessa otetut laboratorionäytteet ja niiden tulokset.
- Jokin muu tapa toimia:

3.2 Takaisinvento

Jos kasveissa tai viljelmällä todetaan esiintyvän karanteenituhoojia, viljelijän on oma-aloitteisesti poistettava markkinoilta kasvit, joissa tuhoojaa saattaa esiintyä. Ruokavirasto voi kuitenkin antaa luvan, ettei takaisinvento tietyssä tapauksessa tarvitse tehdä. Yrityksellä on oltava takaisinvetosuunnitelma.

- Takaisinvento tehdään Kauppapuutarhaliiton ohjeistuksen mukaisesti: [tähän linkki ko. nettisivulle.]
- Yrityksessä noudatetaan omaa takaisinvetosuunnitelmaa. Liitä takaisinvetosuunnitelma tähän:

Päivitetty omavalvontasuunnitelma tallennetaan Ruokaviraston kasvinterveysrekisteriin Touko-asiointipalvelussa samalla kun yritys päivittää rekisteritietonsa. Tiedot tulee päivittää 30. huhtikuuta mennessä.

Samalla yrityksessä sitoudutaan siihen, että omavalvonta on järjestetty tämän suunnitelman mukaisesti aina siihen saakka, kunnes uusi suunnitelma toimitetaan Touko-asiointipalvelun kautta Ruokavirastolle.

Viranomaistarkastuksella yrityksen toimintaa verrataan tähän omavalvontasuunnitelmaan.

Touko-asiointipalvelu: www.ruokavirasto.fi/touko

Omavalvontasuunnitelma laadittu, päivitetty tai tarkistettu viimeksi (pvm):

Päivittäjän nimi:

Kauppapuutarhaliitto ry on laatinut tämän omavalvontasuunnitelman yhteistyössä Ruokaviraston kanssa. Viranomainen päättää täyttääkö tälle pohjalle täytetty omavalvontasuunnitelma kasvinterveysasetuksen (EU 2016/2031 91 artikla) vaatimukset kasvintuhoojariskin hallintasuunnitelmaa.